

Uitvoeringsplan Duurzaamheid 2024 – 2025

Informatiepagina

Programma informatie

Naam	Functie
J. Huizing	Bestuurlijk opdrachtgever
L. Brouwer	Ambtelijk opdrachtgever
G. Kos	Programmamanager

Besluitvorming

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Aanleiding	4
Doelen	4
Leeswijzer	4
Pijler Energietransitie.....	6
Visie pijler	6
Doelstellingen	6
Terugblik.....	7
Activiteiten 2024 - 2025	8
Pijler Groene Leefomgeving	11
Visie pijler	11
Doelstellingen	11
Terugblik.....	12
Activiteiten 2024 - 2025	13
Pijler Circulaire economie	15
Visie pijler	15
Doelstellingen	15
Terugblik.....	16
Activiteiten 2024 - 2025	16
Pijler Duurzame gemeentelijke organisatie.....	18
Visie pijler	18
Doelstellingen	18
Terugblik.....	19
Activiteiten 2024 - 2025.....	19
Pijler overstijgende werkzaamheden	20
Activiteiten	20
Programma-organisatie	20
Samenvatting benodigde capaciteit en middelen.....	20
Bijlage AEF rapport voor middelgrote gemeentes	22

Aanleiding

Eind 2019 is het visiedocument 'Samen op weg naar een klimaatbestendige toekomst!' vastgesteld. Met deze visie is richting gegeven aan de ambities van de gemeente Coevorden op het gebied van duurzaamheid.

In het bestuursprogramma 2022-2026 staat dat we werken aan een duurzamere toekomst vanuit het nu, voor de generaties die volgen. Dit doen we door intensief samen te werken met inwoners, ondernemers, kennisinstanties en bedrijven. Bewustwording, ontzorgen én innovatie zijn daarbij belangrijke speerpunten voor ons.

Voor het programma Duurzaamheid zijn in december 2021 het programmaplan en een eerste uitvoeringsplan (2022-2023) vastgesteld. In het nieuwe uitvoeringsplan voor 2024-2025 blikken we terug op de afgelopen jaren. Ook actualiseren we de doelen en zijn er nieuwe activiteiten. Soms doen zich kansen voor waardoor nieuwe werkzaamheden tijdens de looptijd worden toegevoegd. Soms blijken plannen niet haalbaar door externe of interne factoren, zoals netcongestie (netschaarste) of capaciteit.

Duurzaamheid is verweven in werkzaamheden door de hele gemeentelijke organisatie. De teams blijven verantwoordelijk voor de lijnwerkzaamheden met betrekking tot duurzaamheid. Het programma en het programmateam dragen bij aan betere afstemming tussen de betrokken personen en teams, het monitoren van de voortgang en doen van voorstellen voor het bereiken van de doelstellingen waar dit in de individuele teams niet voldoende lukt.

Doelen

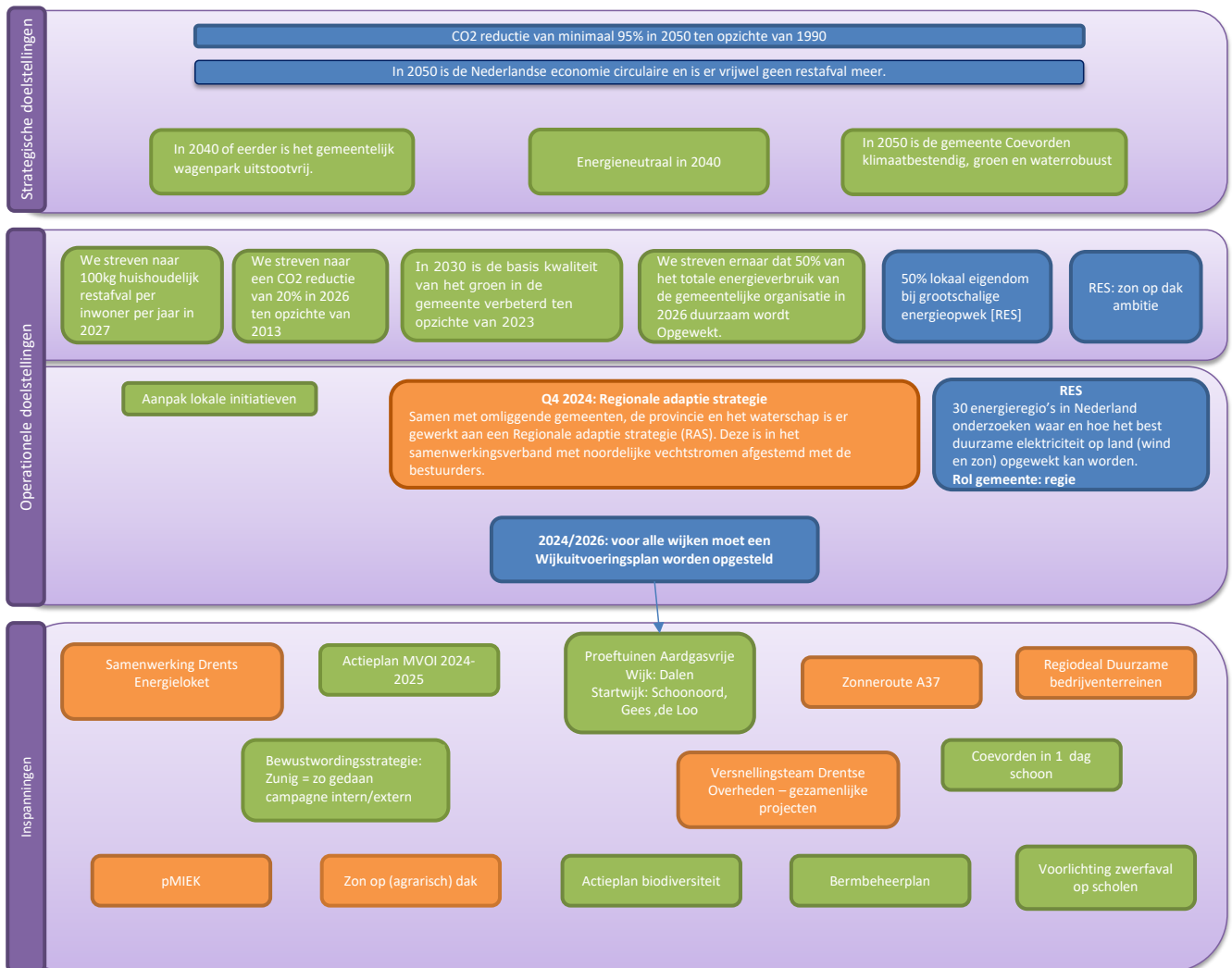
Met de visie op duurzaamheid en de uitvoering ervan wordt door de gemeente Coevorden een belangrijk bijdrage geleverd aan de uitvoering van een deel van de mondiale duurzame ontwikkelingsdoelen, ook wel bekend onder de naam Sustainable Development Goals (SDG's) of Global Goals. We werken met vier pijlers, energietransitie, groene leefomgeving, circulaire economie en de duurzame gemeentelijke organisatie. Per pijler wordt aangegeven aan welke SDG's de inspanningen bijdragen.

Als strategische doelen zijn de doelen uit het visiedocument gekozen. Niet alle strategische doelen zijn per pijler overgenomen omdat er overlap is tussen de pijlers. Gekeken is welke doelen het beste passen bij een pijler. In het uitvoeringsplan 2022-2023 waren operationele doelen beschreven. Deze doelen hebben we geactualiseerd. De rol van de gemeente is duidelijker geworden, evenals wat we wel en wat we niet kunnen doen. Er waren doelstellingen waar we geen invloed op hebben. Deze hebben we aangepast. Ook hebben we de operationele doelstellingen meetbaar gemaakt.

Leeswijzer

Elke pijler heeft een eigen hoofdstuk met dezelfde opbouw. We beschrijven de visie, strategische en operationele doelstellingen, een terugblik naar 2022-2023 en geplande activiteiten 2024 -2025. Ook worden de samenwerkingsverbanden genoemd en de benodigde capaciteit en middelen. Hierbij is gebruik gemaakt van het AEF rapport voor middelgrote gemeentes (zie bijlage). In de laatste twee hoofdstukken worden de pijleroverstijgende werkzaamheden benoemd en wordt een samenvatting gegeven van de benodigde capaciteit en middelen.

In figuur 1 is het doelen-inspanningen-netwerk weergegeven waarin de strategische doelen en een deel van de operationele doelen en inspanningen zijn weergegeven.

Figuur 1 Doelen-inspanningen-netwerk (blauw: rijksdoelstelling, oranje: regionale doelstelling, groen: gemeentelijke doelstelling)

Pijler Energietransitie

Visie pijler

In 2040 zijn we volledig energieneutraal. De CO2 emissies van onze gemeente zijn sterk gereduceerd. Onze warmtevraag is sterk afgenomen. De gemeente Coevorden heeft in 2050 een volledig duurzaam mobiliteitssysteem. Deze verandering hebben wij samen met inwoners, ondernemers, kennisinstanties en andere maatschappelijke organisaties tot stand gebracht. Lokaal hebben we innovatieve ideeën gefaciliteerd en gestimuleerd.

Dorpen en wijken profiteren zelf van lokaal opgewekte, duurzame energie. De ruimte in de gemeente Coevorden wordt efficiënt en duurzaam gebruikt, met respect voor historische waarde en natuur. Wijken en dorpen hebben toegang tot een duurzaam alternatief dat het beste past bij de bestaande bouw. Door de juiste randvoorwaarden te scheppen hebben we de ruimte gegeven aan innovatieve, duurzame woonvormen. Door samenwerking met woningcorporaties is ook deze woningvoorraad verduurzaamd (bron: Duurzaamheidsvisie, Samen op weg naar een klimaatbestendige toekomst).

Doelstellingen

Strategische doelstellingen

- In 2040 is de gemeente Coevorden energieneutraal.
- CO2 reductie van minimaal 95% in 2050 ten opzichte van 1990.
- In 2050 is het mobiliteitssysteem volledig duurzaam.
- In 2040 of eerder is het gemeentelijk wagenpark uitstootvrij.

Operationele doelstellingen 2024-2025

1. We streven ernaar dat 30% van het totale energieverbruik in 2026 duurzaam wordt opgewekt (dit was 14% in 2021 (bron: klimaatmonitor.databank.nl)).
2. CO2 reductie van 20% in 2026 ten opzichte van 2013.
3. CO2 reductie van minimaal 49% in 2030 ten opzichte van 1990.
4. We streven naar een dekkend laadnetwerk uiterlijk in 2035.

Terugblik

In de startwijken is een begin gemaakt om het gebruik van aardgas te verminderen. De wijken en dorpen waar op dit moment projecten lopen zijn Dalen, Gees, Schoonoord en De Loo.

Samen met de gemeente Hoogeveen, gemeente Emmen, de provincie en het rijk wordt gewerkt aan de A37 zonneroute. In 2023 is hiervoor een beleidskader participatie vastgesteld. Hierin is ook het streven naar 50% lokaal eigendom vastgelegd.

Samen met het sociaal domein voeren we het project energiearmoede uit. Doel hiervan is om de energiearmoede te verminderen. We willen de energievraag van de doelgroep verlagen door middel van energiebesparende maatregelen, isolerende maatregelen en het veranderen van gedrag.

Energiecoaches binnen de gemeente zijn opgeleid om inwoners advies te geven om hun woning te verduurzamen. We werken hierin samen met het Drents energieloket.

Samen met de provincie, Ik ben Drents ondernemer en LTO kijken we waar zonnepanelen op schooldaken, bedrijfsdaken of agrarische daken gerealiseerd kunnen worden. Ondernemers worden in het project "Zon op dak" ontzorgd en krijgen advies om zonnepanelen te realiseren. Vanwege netcongestie blijft de uitvoering achter bij de doelstelling.

De "Zunig is zo gedaan" campagne is ontwikkeld. Hiermee willen we de bewustwording vergroten zowel onder inwoners als binnen de gemeentelijke organisatie.

We hebben verbinding gezocht met de provincie, andere gemeenten, woningcorporaties, energieleveranciers en netbedrijven. Hierdoor blijven we op de hoogte en kunnen we sneller handelen. Ook is het Platform Duurzaam Coevorden opgericht. Hierin zijn de meeste dorpen en kernen aangesloten. Tijdens de vergaderingen is de gemeente aanwezig voor afstemming.

Met betrekking tot duurzame mobiliteit is het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) Drenthe 1.0 in maart 2022 vastgesteld. De Laadvisie "Coevorden laadt op" is in december 2022 vastgesteld en in uitvoer gegaan.

De doelstelling om CO2 reductie van 20% te realiseren is in 2022 gehaald. In 2022 was de CO2 reductie 22% ten opzichte van 2013. Bron: [DASHBOARD - CO2-uitstoot - Coevorden \(databank.nl\)](#)

Met deze projecten is een stap gezet om de gemeente energieneutraal te maken en om de CO2 uitstoot te verminderen.

Activiteiten 2024 - 2025

We streven ernaar om de doelen beschreven in de RES te behalen. Het gaat hier om het percentage duurzaam opgewekte energie in de gemeente. Bron: [Hernieuwbare elektriciteit | Regionale Energie Strategie monitor Drenthe \(drentheincijfers.nl\)](#)

	RES doelstelling Coevorden	Percentage behaald	Doelstelling juni 2025
Windenergie	0,134 TWh	100%	100%
Zonne-energie op land	0,187 TWh	55%	55% Met de A37 zonneroute kan de doelstelling volledig behaald worden. Het streven is om in Q1 2025 de tender op te starten.
Zon op dak	0,149 TWh	30%	50% gerealiseerd

Globale activiteiten	Deelactiviteiten	Omschrijving	Doelstelling
Uitvoering RES	Zonneroute A37	Onderzoek naar mogelijkheid van zonne-energie langs A37	1, 2, 3
	Zon op (agrarisches) bedrijfsdak Zon op schooldak	Samenwerking met provincie, LTO en IBDO	1, 2, 3
	Gebiedsfonds windturbines	Samen met inwoners een plan opstellen voor de besteding van het gebiedsfonds windturbines van de provincie. Realisatie in 2024.	
	RES overleg	We zijn aangesloten bij verschillende overleggen met provincie, gemeenten en VDG. (werkgroep Warmte, werkgroep hernieuwde warmte etc.)	1, 2, 3
Transitievisie Warmte	Schrijven nieuwe Transitievisie Warmte (TVW)	In 2021 is voor Coevorden een TVW vastgesteld. In 2026 moet deze geactualiseerd worden.	
	Opstellen dorps/wijkuitvoeringsplannen met gebiedsgerichte aanpak	Elke wijk en dorp moet een uitvoeringsplan hebben waarin beschreven staat hoe ze aardgasvrij worden. Doel realisatie in 2030.	2, 3
	Uitvoering Aardgasvrije wijk Dalen	Voor Dalen heeft de gemeente subsidie ontvangen van het rijk om het dorp aardgasvrij te maken.	2, 3
	pMIEK	Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat	
	Proeftuinen Regiodeal	De Loo, aardgasvrij maken	2, 3
	Energiearmoede	De energievraag van de doelgroep verlagen d.m.v. energiebesparende maatregelen, isolerende maatregelen en het veranderen van gedrag. In 2024 worden Fixbusjes ingezet.	2, 3

Duurzame mobiliteit	Uitvoering van de Laadvisie	Door de afdeling V&I Plaatsen 70 publieke laadpalen tot 2025	4
Duurzaam bouwen	Omgevingsplan	In het omgevingsplan moeten duurzaamheidsrichtlijnen vastgelegd worden.	
Samenlevings- initiatieven inwoners	Platform Duurzaam Coevorden	Contact en budget	
	Energie coöperaties	Contact	
	Drents energieloket	Contact	
	Energie coaches	Coördinatie	
Samenlevings- initiatieven Bedrijven en maatschappelijke instellingen	Regiodeal Duurzame Bedrijventerreinen	<ul style="list-style-type: none"> • Vergroenen Monierweg • Begeleiden energietransitie bedrijventerreinen 	2, 3
Handhaving van regelgeving rond duurzaamheid	Label C kantoren	Kantoren groter dan 100m ² moeten minimaal energielabel C hebben. Toezicht hierop is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Er zijn 46 kantoorpanden die niet voldoen aan label C. Vanuit VTH zullen brieven verstuurd worden en controles uitgevoerd.	2, 3

Samenwerkingsverbanden/regionale overleggen o.a.

- Platform Duurzaam Coevorden
- Lokale initiatieven als bijvoorbeeld Duurzaam Dalen en Duurzaam Gees
- Ondernemend Coevorden
- Drents Energie loket (provinciaal)
- RES (Provinciaal)
- TVW (BOCE)
- Regiodeal
- DEKO
- pMIEK
- Enexis
- Rendo
- Andere gemeenten

Samenwerking met teams:

- Vastgoed en infrastructuur
- Sociaal domein
- Omgevingsontwikkeling
- Economie en Leefbaarheid
- Team Openbare Ruimte

Benodigde capaciteit en middelen

Onderwerp	Benodigde capaciteit	Aanwezige capaciteit	opmerkingen
Beleid/Monitoren en herijken TVW	1 fte	0,5 fte	Beleidadvies/samenwerking ander overheden
Grootschalig zon op daken	0,2 fte	0.2 fte	Samenwerking met provincie
Verkennen en opstellen meerdere Wijkuitvoeringsplannen TVW	2 fte	0,5 fte	Aangevuld met medewerkers uit het flexteam van de provincie.
Begeleiden Initiatieven samenleving	1,0 fte	0,5 fte	
A37	0,5 fte	0,5 fte	
Energiearmoede	0,3 fte	0,3 fte	
Handhaving	?		Uitgevoerd door VTH team OOW.
Totaal	5 - 6 fte	2,5 fte	
Extra benodigd 2,5 - 3,5 fte	€ 200.000 - € 280.000		
Begroting uitvoeringskosten	€ 1.000.000		

Pijler Groene Leefomgeving

Visie pijler

In 2050 is de gemeente Coevorden klimaatbestendig, groen en waterrobuust. We hebben niet alleen gewerkt aan het beperken van de opwarming van de aarde door CO₂ uitstoot terug te dringen, we zijn ook onze leefomgeving toekomstbestendig gaan inrichten. We hebben te maken met extreem weer. Doordat we hebben ingezet op biodiversiteit en klimaatadaptatie kunnen we overlast zoveel mogelijk beperken. We zijn minder kwetsbaar voor hittestress en de nadelige gevolgen daarvan. Er is rekening gehouden met extreme regenval, waardoor we schade door wateroverlast zoveel mogelijk beperken. We hebben hiervoor onze verantwoordelijkheid gedeeld met andere overheidsinstanties, inwoners en bedrijven en werken effectief samen.

We hebben met onze Omgevingsvisie inkleuring gegeven aan onze doelstellingen. We hebben externe ontwikkelingen op het gebied van kennis en innovatie in de gaten gehouden en deze ingezet als ze van belang zijn. Op de ontwikkeling van innovatie hebben we onder andere gestuurd door aanbestedingen. We hebben kansrijke momenten aangegrepen om duurzaamheidsdoelen te realiseren. Bijvoorbeeld door lopende projecten te benutten zoals de woonvisie of herstructurering van de openbare ruimte (bron: Duurzaamheidsvisie, Samen op weg naar een klimaatbestendige toekomst).

Doelstellingen

Strategische doelstellingen

- CO₂ reductie van minimaal 95% in 2050 ten opzichte van 1990.
- We streven naar een klimaatneutrale organisatie in 2040.
- In 2050 is de gemeente klimaatbestendig, groen en waterrobuust.

Operationele doelstellingen 2024-2025

1. In 2030 is het percentage groen in de gemeente minimaal gelijk gebleven ten opzichte van 2023.
2. In 2030 is de basis kwaliteit van het groen in de gemeente verbeterd ten opzichte van 2023.
3. In 2030 worden alle ruimtelijke ontwikkelingen klimaatbestendig ingericht.

Toelichting: Coevorden gaat veranderen. Er komen extra bedrijventerreinen, spoorlijnen etc. Er is een toenemende strijd om beschikbare ruimte. Het is een uitdaging om het percentage groen gelijk te laten blijven in de gemeente. Het is de ambitie om de kwaliteit van het aanwezige groen te verbeteren. De nulmeting hiervoor is de rapportage Basiskwaliteit natuur Coevorden.

Terugblik

In 2022 en 2023 zijn twee nulmetingen uitgevoerd. Hiermee is de huidige situatie van de gemeente Coevorden in beeld gebracht in het kader van de groene leefomgeving.

1) Dorpen en stad

Via de "Groene stad challenge" is in kaart gebracht hoeveel groen er in de kernen aanwezig is. In 2022 is het eerste onderzoek afgerond. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen particulier of openbaar groen. Tevens is gekeken of het ging om hoge vegetatie (bomen), middelhoge vegetatie (struiken) of lage vegetatie (gras). In 2024 en 2026 ontvangen we een monitoring van het groen zodat we de ontwikkeling kunnen volgen.

2) Landelijk gebied

We hebben een onderzoek laten uitvoeren naar de Basiskwaliteit Natuur binnen onze gemeente. Basiskwaliteit Natuur Drenthe (BKND) betekent: de minimale kwaliteit van het landelijk gebied zodat de voor dat landschap karakteristieke en algemene soorten algemeen zijn en algemeen blijven.

Het doel van dit onderzoek was:

- 1) Kennis over de stand van de biodiversiteit binnen de gemeente (nulmeting);
- 2) Het werken aan draagvlak voor het werken aan de biodiversiteit in de gemeente;
- 3) Meer inzicht in hoe de biodiversiteit in de gemeente versterkt kan worden.

Samen met de omliggende gemeenten, de provincie en het waterschap is gewerkt aan een Regionale Adaptatie Strategie (RAS). In het Samenwerkingsverband Noordelijke Vechtstromen is deze RAS afgestemd met de bestuurders.

Voor het Leeuwerikenveld (bedrijventerrein) is in het kader van Toekomstbestendige bedrijventerreinen een plan gemaakt voor het vergroenen van een deel van de Monierweg. Het plan is opgesteld in overleg met de betrokken ondernemers.

Met de schoolpleinrevolutie is in samenwerking met IVN Natuureducatie het schoolplein van de Willibrordusschool in Coevorden vergroend.

Vanuit het team duurzaamheid zijn we vertegenwoordigd bij de LESA Loo- en Drostendiep (Landschapsecologische systeemanalyse) en de Landschapsvisie Zuidelijke Hondsrug. Ook zijn we intern betrokken bij het omgevingsprogramma buitengebied.

Activiteiten 2024 - 2025

Globale activiteiten	Deelactiviteiten	Omschrijving	Doelstelling
RAS (Regionale Adaptatie Strategie)	Uitvoering "Groene subsidieregeling gemeente Coevorden"	<ul style="list-style-type: none"> Regeling voor particulieren vanaf april 2024 Regeling voor bedrijven ontwikkelen in 2025 	3
	Uitvoering projecten impuls gelden	Monierweg vergroenen	1, 3
	Meekoppelkansen	Omgevingsprogramma buitengebied Samenwerking met andere teams	1, 2
	Uitvoeringsplan Deltaplan Ruimtelijke adaptatie (DPRA)	In kaart brengen risico's in samenwerking met Noordelijke Vechtstromen.	3
	Schrijven beleid voor klimaatadaptatie	De RAS dient als basis om beleid te schrijven voor de gemeente.	3
Biodiversiteit	Bermbeheerplan	Door de buitendienst worden bermen ecologisch beheerd. Regelmatige monitoring geeft aan hoe de bermen zich ontwikkelen en geven aan of bijsturen van beheer noodzakelijk is.	2
	Bomen en bossenstrategie	10% meer bosareaal in afwachting van het vaststellen van het Nationaal programma landelijk gebied (NPLG).	1
	Groen Blauwe dooradering	Het streven is 10%	1
	Uitvoering IVN natuureducatie	Bijdrage lessen op scholen	
	Schrijven actieplan biodiversiteit	Ter stimulering van de biodiversiteit. Vervolg op het onderzoek Basiskwaliteit Natuur	1, 2
RO en VTH beleid	Omgevingsplan	Overleg missend beleid	
	VTH-beleid	Overleg missend beleid	
Bewustwordingsstrategie	Voorjaarscampagne	Onderwerpen: Vergroenen van tuinen, klimaatadaptatie en biodiversiteit.	1, 2
NK-tegelwippen			1

Samenwerkingsverbanden/regionale overleggen o.a.

- Gemeente Emmen
- Samenwerking Noordelijke Vechtstromen (SNV)
- Drents Voedselbos Loket
- Provincie

Samenwerking met teams:

- Vastgoed en infrastructuur
- Team openbare ruimte
- Afdeling inkoop
- Omgevingsontwikkeling
- Communicatie
- Economie en Leefbaarheid

Benodigde capaciteit en middelen

Onderwerp	Benodigde capaciteit	Aanwezige capaciteit	opmerkingen
Beleids capaciteit klimaatadaptatie en biodiversiteit	1 fte	1 fte	Schrijven beleid en deelnemen in samenwerkingsverbanden.
Uitvoeren en schrijven subsidieregeling	0,5 fte		
Begeleiden en uitvoeren initiatieven samenleving	0,5 fte		
Totaal	1,5 - 2 fte	1 fte	
Extra benodigd 0,5 - 1 fte	€ 42.000 - € 84.000		
Begroting uitvoeringskosten	€ 150.000		

Pijler Circulaire economie

Circulaire Economie

In een circulaire economie wordt afval gezien als een grondstof voor nieuwe producten. Binnen deze pijler valt het afvalbeleid van de gemeente, waarbij we streven naar een vermindering van restafval en (beter) hergebruik van grondstoffen. Het stimuleren van innovatie, onderzoek en circulaire bedrijvigheid hoort hier ook bij. De agrarische sector heeft raakvlakken met de energietransitie en groene leefomgeving, maar is vanuit de ambitie om innovatie en circulaire bedrijvigheid te stimuleren onderdeel van de pijler circulaire economie.

11 DUURZAME STEDEN
EN GEMEENSCHAPPEN

12 VERANTWOORDE
CONSUMPTIE
EN PRODUCTIE

13 KLIMAATACTIE

Visie pijler

In 2050 hebben wij vrijwel geen restafval meer; 95 -100% wordt opnieuw gebruikt. We zijn anders gaan denken en anders gaan consumeren en investeren. In plaats van de lijn "produceren, consumeren, weggooien" maken we de cirkel rond.

Voor veel producten is het gebruikelijk geworden dat we deze delen in plaats er eigenaar van te zijn. Door nieuwe innovaties zijn producten die vroeger werden afgeschreven weer waardevol geworden. Duurzaam ondernemen is de norm geworden en geen uitzondering. De gemeente heeft in samenwerking met ondernemers, kennisinstanties en partners zoals de provincie Drenthe randvoorwaarden gecreëerd die aantrekkelijk zijn voor innovatie, onderzoek en circulaire bedrijvigheid. Hierdoor zijn ondernemers in een goede positie gekomen om deze kar te trekken. Belemmerende regels zijn weggenomen en vervangen door stimulerende maatregelen. De juiste mix van strategieën is toegepast afhankelijk van het soort product of keten.

De transitie heeft de agrarische sector een nieuw toekomstperspectief gegeven. Er is verbinding gezocht tussen de opgave om CO2 emissies terug te dringen en om natuurinclusieve en circulaire landbouw te bedrijven. De omwenteling in ons economische systeem betekent dat wij slimmer omgaan met onze grondstoffen (bron: Duurzaamheidsvisie, Samen op weg naar een klimaatbestendige toekomst).

Doelstellingen

Strategische doelstellingen

- CO2 reductie van minimaal 95% in 2050 ten opzichte van 1990.
- In 2050 is de Nederlandse economie circulair en is er vrijwel geen restafval meer.

Operationele doelstellingen 2024-2025

1. Het huishoudelijk restafval gaat naar 100 kilogram per inwoner per jaar in 2027 (landelijke doelstelling VANG was 2020).
2. Het afvalscheidingspercentage blijft op minimaal 75 % vanaf 2020.
3. We stimuleren circulair bouwen in de gemeente.

Terugblik

2023 is het beleidsplan afval en grondstoffen vastgesteld. Hierin is het stappenplan opgenomen om in 2027 het doel van 100 kilogram restafval per inwoner te bereiken.

In 2023 zijn gastlessen gegeven op basisscholen over afval scheiden en zwerfafval om kinderen bewust te maken van deze onderwerpen.

In oktober 2023 is 'Gemeente Coevorden in 1 dag schoon' georganiseerd. Samen met leerlingen van de basisscholen en de middelbare school en vrijwilligers is zwerfafval in de gemeente opgeruimd.

In 2022 is de PMD voorloper actie gehouden. Hierbij werd de inhoud van PMD-containers gecontroleerd op vervuiling. Hierdoor hebben we nu een schonere stroom PMD waardoor nieuwe producten van het afval gemaakt kunnen worden (recyclen).

Het afvalscheidingspercentage is al sinds 2020 75%. Dit doen we goed. We hebben een grote stroom GFT afval en dit wordt goed gescheiden. Ook wordt er veel naar de milieustraat gebracht waar ook goed wordt gescheiden.

Sinds 2022 kunnen scholen afval scheiden. Ze kunnen via de gemeente een GFT-container aanvragen. Via 'Afvalgoedgeregeld' kunnen scholen kosteloos PMD inzamelen en laten afvoeren.

Deze activiteiten dragen bij aan de doelstelling om afval te verminderen en afval te scheiden.

Activiteiten 2024 - 2025

Globale activiteiten	Deelactiviteiten	Toelichting	Doelstelling
Uitvoeren afvalbeleid	Uitvoeren routekaart	<ul style="list-style-type: none"> Tarief op restafval stap 1 Uitbreiden van afvalinzamelvoorzieningen stap 2 Milieustraat verbeteren stap 3 	1, 2
	Verwerken groene afvalstromen	<ul style="list-style-type: none"> Team openbare ruimte 	
Bewustwording inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen	Coevorden in 1 dag schoon	Samen met scholen, verenigingen, vrijwilligers en bedrijven maken we de gemeente Coevorden vrij van zwerfafval	
	Bewustwordingsstrategie		1, 2
	Gastlessen basisscholen	Kinderen krijgen les over afvalscheiding, afval verminderen en zwerfafval.	1, 2
Nadere invulling beleid en uitvoeringsplan Circulaire economie			3
Ontwikkelen duurzaamheidsladder/matrix			

Samenwerkingsverbanden/regionale overleggen o.a.

- AREA
- Drentse ambtelijke afvalbeheerwerkgroep Markerein
- Ondernemend Coevorden
- DEKO

Samenwerking met teams:

- Economie
- Vastgoed en infrastructuur
- Belastingen
- Team openbare ruimte
- Afdeling inkoop
- Omgevingsontwikkeling
- Communicatie

Benodigde capaciteit en middelen

Inschatting capaciteit 2024 -2025

Onderwerp	Benodigde capaciteit	Aanwezige capaciteit	opmerkingen
Uitvoeren afvalbeleid	V&I	V&I	Dit wordt uitgevoerd door V&I
Bewustwording inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen	0,3 fte	0,3 fte	
Invulling strategie circulaire economie en maatlat	0,5 fte		
Zwerfafval	0,2 fte		
Totaal	1,0 fte	0,3 fte	
Extra benodigd 1 fte	€ 59.000		
Begroting uitvoeringskosten	€ 75.000		

Pijler Duurzame gemeentelijke organisatie

Visie pijler

De gemeente Coevorden heeft een succesvolle duurzaamheidsstrategie. Duurzaamheid is een leidend principe waaraan gemeentelijk beleid en uitvoering wordt getoetst en daarmee een integraal onderdeel van de begroting en besluitvorming. We zijn succesvol in het terugdringen van de CO₂ uitstoot van onze gemeentelijke organisatie. De gemeentelijke organisatie Coevorden is in 2040 energieneutraal; we hebben ons vastgoed flink verduurzaamd of vervangen door energieneutrale bouw. Duurzaam inkopen is de norm. We hebben een afwegingskader waarin we rekening houden met zaken als CO₂ uitstoot, circulaire producten, dierenwelzijn en maatschappelijke meerwaarde. We zien momenten waarop we gaan aanbesteden vooral als kansen om innovatieve en vooruitstrevende ondernemers te belonen. Zo stimuleren we verantwoord ondernemerschap bij ondernemers. Waar mogelijk voeren we projecten CO₂ neutraal uit. Bij projecten in de openbare ruimte benutten we kansen om de biodiversiteit te verbeteren en om onze leefomgeving klimaatbestendig te maken.

Gezien de taken van de gemeente heeft de duurzame gemeentelijke organisatie invloed op alle strategische en operationele doelstellingen. Soms direct in de uitvoering, soms meer indirect vanuit de voorbeeldfunctie naar inwoners, bedrijven en eigen medewerkers (bron: Duurzaamheidsvisie, Samen op weg naar een klimaatbestendige toekomst).

Doelstellingen

Strategische doelstellingen

- We streven naar een klimaatneutrale organisatie in 2040.
- In 2040 of eerder is het gemeentelijk wagenpark uitstootvrij.

Operationele doelstellingen 2024-2025

1. We streven ernaar dat 50% van het totale energieverbruik van de gemeentelijke organisatie in 2026 duurzaam wordt opgewekt
2. CO₂ reductie van 20% in 2026 ten opzichte van 2013
3. Het gemeentelijke wagenpark is voor lichte voertuigen in 2030 uitstootvrij en zware voertuigen en machines zoveel mogelijk.
4. Het doelgroepenvervoer is in 2025 zoveel mogelijk uitstootvrij en in 2030 volledig.
5. Gemeentelijke organisatie koopt duurzaam en maatschappelijk verantwoord in.

Terugblik

In november 2023 is het actieplan Maatschappelijk en verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI) vastgesteld.

Activiteiten 2024 – 2025

Globale activiteiten	Deelactiviteiten	Omschrijving	Doelstelling
Duurzame inkoop	Actieplan MVOI 2024-2025 uitvoeren.	Monitoren en evalueren	4, 5
Bewustwording gehele organisatie	Bewustwordingsstrategie intern		2, 5
Duurzaamheid als vast onderdeel planvorming, nieuwe initiatieven en beoordeling plannen	Samenwerken en informeren teams		5
Nadere invulling beleid en uitvoeringsplan verduurzamen gemeentelijke organisatie			
Invoeren CO2 prestatieladder			2
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed			1, 2

Samenwerkingsverbanden/regionale overleggen o.a.

- Samenwerking Borger-Odoorn, Emmen (BOCE)
- PIANOO expertise centrum aanbesteding
- VNG

Samenwerking met teams

- alle teams

Benodigde capaciteit en middelen

Onderwerp	Benodigde capaciteit	Aanwezige capaciteit	Opmerkingen
Trekker van de pijler	0,5 fte	0 fte	
Extra benodigd 0,5 fte	€ 42.000		
Begroting uitvoeringskosten	€ 25.000		

Pijleroverstijgende werkzaamheden

Activiteiten

Bestuursadviesing duurzaamheid
 Bewustwordingsstrategie inwoners
 Bewustwordingsstrategie bedrijven
 Bewustwordingsstrategie intern
 Afstemming voorbereiding P&C cyclus
 Communicatie
 Afstemming programmteam

Programma-organisatie

Programmteam

- Programmamanager
- Projectleider / pijlertrekker energietransitie
- Beleidsadviseur / pijlertrekker groene leefomgeving
- Beleidsadviseur/ sparringspartner Duurzame Gemeentelijke Organisatie
- Beleidsadviseur/ pijlertrekker circulaire economie
- Communicatie medewerker
- Juridisch medewerker
- programma-ondersteuning
- waar nodig aangevuld met financiën, inkoop

Kernteam energietransitie, o.a. bestaand uit de pijlertrekker en projectleiders

Kernteam klimaatadaptatie, o.a. bestaand uit de pijlertrekker en projectleiders.

Kernteam circulaire economie, o.a. bestaand uit pijlertrekker en projectleiders.

Samenvatting benodigde capaciteit en middelen

In dit hoofdstuk is de samenvatting opgenomen van de verwachte extra benodigde capaciteit en het aanwezige budget om de ambities van de duurzaamheidsvisie te kunnen uitvoeren.

capaciteit

Onderwerp globaal	Inschatting 2024-2025	Aanwezige capaciteit
Energietransitie	5 – 6 fte	2,5 fte + 1 flexteammedewerker
Groene leefomgeving	1,5 – 2 fte	1 fte
Circulaire economie	1 fte	0,3 fte
Duurzame gemeentelijke organisatie	0,5 fte	0 fte
Totaal	8 fte – 9,5 fte	3,8 fte + 1 flexteammedewerker

Begroting Duurzaamheid				
Beschikbaar budget	2024	2025	2026	2027
Duurzaamheid uitvoeringsbudget	€ 200.000	€ 200.000	€ -	€ -
Klimaatadaptatie/biodiversiteit: inhuur expertise	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
Wijkuitvoeringsplannen, startbudget	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Zonneroute A37, stimuleren omgevingsparticipatie	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Duurzaamheid regulier budget	€ 116.200	€ 116.200	€ 103.600	€ 103.600
	€ 506.200	€ 506.200	€ 293.600	€ 293.600
Overlopend budget van 2023 naar 2024	€ 460.000			
Overlopend budget PAW Dalen (Specifieke uitkering tot 2030)	€ 3.584.333			
Overlopend budget Energiearmoede (Specifieke uitkering)	€ 1.133.394			
Overlopend budget Capaciteitsbudget CDOKE (Specifieke uitkering)	€ 265.212			
Capaciteitsbudget CDOKE (specifieke uitkering)	€ 705.418	€ 711.759		
Totaal beschikbaar budget	€ 6.654.557	€ 1.217.959	€ 293.600	€ 293.600

Verwachte Kosten	2024	2025
Duurzaamheid uitvoeringsbudget	€ 150.000	€ 150.000
Klimaatadaptatie/biodiversiteit: inhuur expertise	€ 50.000	€ 50.000
Wijkuitvoeringsplannen, startbudget	€ 85.000	€ 85.000
Zonneroute A37, stimuleren omgevingsparticipatie	€ 50.000	€ 30.000
Duurzaamheid regulier budget		
Overlopend budget van 2023 naar 2024		
Overlopend budget PAW Dalen (Specifieke uitkering)	€ 400.000	€ 400.000
Overlopend budget Energiearmoede (Specifieke uitkering)	€ 430.500	€ 700.000
(Overlopend budget) Capaciteitsbudget CDOKE (Specifieke uitkering)	€ 665.000	€ 665.000
Totaal kosten	€ 1.830.500	€ 2.080.000

Bijlage AEF rapport voor middelgrote gemeentes

Het bureau AEF is in 2020 door de Raad voor het Openbaar bestuur gevraagd onderzoek te doen naar de extra uitvoeringskosten van de nieuwe taken door het Klimaatakkoord.

Een aantal kosten zijn niet meegenomen, maar hier moet wel rekening mee worden gehouden. Deels vanwege de eigen lokale ambities, deels omdat zonder die kosten er geen resultaat wordt behaald. Bij dit laatste gaat het om de kosten van bijv. de fysieke werken.

In hoeverre de fte's nog nodig zijn hangt af van het reeds ingezette beleid en de wijze van inbedding in de gemeente.

De hieronder genoemde cijfers uit het AEF rapport zijn op basis van middelgrote gemeente.

Onderwerp	Per jaar	Type capaciteit
RES en Warmtevisie		
Beleid/Monitoren en herijken RES	0,4 - 0,5 fte	Beleid
Monitoren en herijken transitievisie warmte	0,3 - 0,5 fte	
Bebouwde grond		
Opstellen Wijkuitvoeringsplannen (verwachte looptijd opstellen 2 jaar)	0,9 - 1,4 fte per jaar per plan	Projectleiders, beleid, communicatie en participatiemedewerkers, specialisten
Uitvoering wijkuitvoeringsplannen per jaar (Verwachte doorlooptijd 6 - 7 jaar)	1,9 - 2,4 fte per jaar per plan	
Samenwerking met corporaties en vve's bebouwde omgeving	0,6 - 0,9 fte	O.a. voorlichting
VTH bebouwde omgeving	Niet op fte gezet	
Gemeentebrede communicatie inclusiefenergieloket	1,8 - 2,2 fte	
Verduurzamen eigen vastgoed	0,5 fte	
Verduurzamen maatschappelijkvastgoed	0,5 - 0,7 fte	
Verduurzamen overige utiliteitsbouw	0,5 fte	Beleid, bedrijfscontactfunctionaris, handhaving
Mobiliteit		
Laadinfrastructuur	0,2 - 0,4 fte	Beleid en aanbesteden
Regionaal mobiliteitsplan, doelgroepenvervoer	0 - 0,17 fte	Beleid
Aanpassen infrastructuur	0,1 fte	
Stimuleren deelconcepten	0,5 fte	Mobiliteitsbeleid

Eigen mobiliteit	0,2 fte	Facilitair, HR
Klimaatneutraal inkopen	0,4 fte	Inkoop, beleid
Handhaving CO2 norm	0,01 fte	Omgevingsdienst
Industrie		
Handhaving CO2 besparingsplicht	0,15 fte	Omgevingsdienst
Landbouw en natuur		
Aansluiten bij programma veenweidegebied	0,1 - 0,2 fte	
Ondersteuning landbouwbedrijven	1,0 - 1,2 fte	
Vergroten areaal natuur	0,3 - 0,6 fte	Beleid en beheer
Aanpak voedselverspilling	0,2 - 0,3 fte	
Aanpak elektriciteit		
Stimuleren Zonneweides	0,25 fte per park per jaar	
Stimuleren wind	0,5 - 0,8 fte	
Opwekken op dak (niet in AEFrapport)	Niet genoemd	
Overig		
Ondersteunende processen voor zover niet genoemd in specifieke onderwerpen	0,1 - 0,2 fte	
Financiën en control voor projecten	0,1 - 0,2 fte	
Implementatiekosten nieuw personeel	15 - 25 % van een jaarsalaris per werving medewerker	
Materiele kosten		
Communicatiemateriaal campagnes	30 - 40.000	
Technisch onderzoek	50 - 70.000	
Registratiesystemen		Geen info voor middelgrote gemeente, let op, wij hebben hierop achterstand rond projectmanagementsystemen en GIS e.d.
Beleidsonderzoek	12,5 - 17.500	
Verduurzaming eigen materiaal	Niet op kosten gezet.	

Het klimaatakkoord gaat over het voorkomen van klimaatverandering en niet over klimaatadaptatie. Het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie is niet onderzocht en daarmee niet op fte gezet. Klimaatadaptatie is wel onderdeel van de vastgestelde duurzaamheidsvisie in Coevorden.